

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Zijne Excellentie de Minister voor Rechtsbescherming
De weledelgeleerde heer drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Amsterdam, 30 juli 2020

Inzake: Consultatie Besluit aanwijzing informatie uit beschikkingen, stukken en gegevens betreffende faillissementen ter opname in het Centraal Insolventieregister

Zijne Excellentie,

Inleiding

De Vereniging Insolventierecht Advocaten (hierna te noemen: "INSOLAD") is de landelijke vereniging van advocaten die zich hebben gespecialiseerd in het insolventierecht. Haar leden zijn advocaten die optreden als curator en/of partijen bijstaan die betrokken zijn bij faillissementen, surseances van betaling, schuldsaneringen en buitengerechtelijke reorganisaties. Daarnaast zijn aan INSOLAD fellows verbonden, afkomstig uit de wetenschap, de financiële sector en de rechterlijke macht. Onder meer houdt INSOLAD zich actief bezig met informatie over en de totstandkoming van wet- en regelgeving op dit gebied.

INSOLAD heeft kennis genomen van het concept *Besluit aanwijzing informatie uit beschikkingen, stukken en gegevens betreffende faillissementen ter opname in het Centraal Insolventieregister* (**Concept Besluit**). Graag wenst INSOLAD van de gelegenheid gebruik te maken om haar reactie te geven op het Concept Besluit. Daartoe heeft INSOLAD een consultatiecommissie gevormd die uit de volgende leden bestond:

Michael Broeders
Esther Oppedijk van Veen
Barbara Rumora-Scheltema

Marcel Willems
Krijn Hoogenboezem

ALGEMENE OPMERKINGEN

Doel van het Concept Besluit – actuele en accurate informatie over de procedure

1. INSOLAD ondersteunt het streven om de afwikkeling van insolventieprocedures zo efficiënt en transparant mogelijk te laten verlopen, een en ander uiteraard met inachtneming van eventuele wettelijke beperkingen.
2. De toelichting bij het Concept Besluit neemt als uitgangspunt dat bij een faillissement in de praktijk behoefte bestaat aan actuele en goed toegankelijke informatie over het verloop van het faillissement. INSOLAD onderschrijft dit uitgangspunt, maar meent dat dit evenzeer voor de surseance van betaling en de openbare akkoord procedure zal gelden. Ook voor deze insolventieprocedures geldt dat voor bij die procedure direct betrokkenen een behoefte zal bestaan aan actuele en accurate informatie over de procedure en INSOLAD meent dan ook dat de regeling uit het Concept Besluit in beginsel ook op die procedures toepassing zou moeten vinden.
3. Het Concept Besluit strekt tot verschaffing van inzicht en dit dient in de toelichting tot uitdrukking te worden gebracht. De wijzen waarop crediteuren invloed op de afwikkeling van een insolventieprocedure kunnen uitoefenen zijn geregeld in de faillissementswet (zie bijvoorbeeld artikel 69 Fw of de schuldeiserscommissie artikel 78 Fw). Ten aanzien van de wettelijke mogelijkheden tot invloed geldt dat de vraag of deze voldoende zijn of anderszins toe zijn aan heroverweging buiten het bestek van de toelichting op het Concept Besluit lijkt te vallen. Waarbij uiteraard geldt dat enige mate van invloed, inzicht veronderstelt en dus dat er wel degelijk een sterke relatie bestaat tussen inzicht en invloed. INSOLAD onderschrijft het streven naar een beter inzicht zoals dat in het Concept Besluit tot uitdrukking komt, als onderdeel van haar eigen streven naar transparante, efficiënte en eerlijke insolventieprocedures.

Secretariaat:

Noordzijdseweg 183
3415 RC Polsbroek

T 0218 307 586
M 06 255 85 644
E secretariaat@insolad.nl

Rechtvaardiging publicatie van informatie

4. Op pag. 12 van de toelichting bij het Concept Besluit worden de uitgangspunten uiteengezet voor de selectie van informatie uit beschikkingen, stukken en gegevens behorende tot de boedel. Waar de toelichting voor de uitgangspunten zoals die onder 1., 2. en 3. staan genoemd goed valt te volgen, wordt vervolgens onduidelijk wat wordt beoogd met het uitgangspunt onder 4. Het lijkt niet juist dat een onevenredige inspanning van de rechterlijke macht een argument kan zijn om informatie die schuldeisers of anderen op de uitgangspunten onder 1., 2. en 3. dient toe te komen alsnog te onthouden. De vier uitgangspunten worden vervolgens opgevolgd met navolgende paragraaf:

“Dit laat onverlet dat ook andere stukken, gegeven en (informatie uit) beschikkingen dan genoemd in dit besluit gepubliceerd kunnen worden in het CIR, in het bijzonder wanneer stukken of beschikkingen openbaarheid tot doel hebben, voor een grote groep schuldeisers van belang zijn, van essentiële invloed zijn op de faillissementsafwikkeling of een ingrijpende gebeurtenis in het faillissement betreffen.”

Hoe deze passage zich verhoudt tot de hiervoor genoemde vier uitgangspunten is niet duidelijk, met name omdat de specifiek genoemde stukken en beschikkingen blijkens de uitgangspunten 1., 2. en 3. al gepubliceerd dienen te worden.

Moment van publicatie – wettelijke termijnen

5. Het Concept Besluit en de toelichting zijn stil over de termijn waarbinnen de informatie die op basis van het Concept Besluit voor publicatie in aanmerking komt in het CIR zal plaatsvinden. In dit verband wijzen wij ook op Hoge Raad 1 maart 2013, JOR 2013/190, waar de Hoge Raad heeft geoordeeld dat:

“Vooropgesteld wordt dat in het belang van een goede rechtspleging, juist ook in zaken waarin een korte termijn voor beroep geldt, duidelijkheid dient te bestaan omtrent het tijdstip waarop die termijn aanvangt (en eindigt), en dat derhalve aan beroepstermijnen strikt de hand moet worden gehouden (HR 13 juli 2001, NJ 2001, 513). De ingevolge art. 67 Fw geldende beroepstermijn van vijf dagen begint te lopen op de dag na die waarop de rechter-commissaris zijn beschikking heeft gegeven (vgl. HR 10 januari 1992, NJ 1992, 195). In

Secretariaat:

Noordzijdsseweg 183
3415 RC Polsbroek

T 0218 307 586
M 06 255 85 644
E secretariaat@insolad.nl

verband met het feit dat deze beroepstermijn zeer kort is – zulks met het oog op het belang van een vlotte afwikkeling van het faillissement – is het wenselijk dat de beschikking onverwijld ter kennis wordt gebracht van de (bekende) belanghebbenden (vgl. de hiervoor al aangehaalde beschikking van de Hoge Raad van 10 januari 1992, alsmede HR 11 september 1998, NJ 1998, 829). Indien de gefailleerde een zeer groot aantal schuldeisers heeft, kan een redelijke, met het belang van een vlotte afwikkeling van het faillissement rekening houdende en aan de belangen van de individuele schuldeisers voldoende tegemoetkomende afwikkeling van het faillissement meebrengen dat de communicatie met de schuldeisers door de curator of de rechter-commissaris plaatsvindt op een aan de omvang van het faillissement aangepaste wijze. Als zodanig kan gelden het plaatsen van een voor de gezamenlijke schuldeisers, of een aantal van hen, bestemde mededeling van de curator, of van een beschikking van de rechter-commissaris, op een website die daartoe met toestemming van de rechter-commissaris door of in opdracht van de curator wordt gebruikt, mits de schuldeisers voldoende duidelijk is gewezen op het bestaan van deze website en op het belang van een regelmatige raadpleging daarvan.”

6. Met name de termijn waarop de informatie in het CIR beschikbaar komt lijkt tegen de achtergrond van deze uitspraak dus essentieel voor het doel dat met het Concept Besluit worden nagestreefd, namelijk direct bij het faillissement betrokkenen voorzien van actuele en accurate informatie. Daarbij geldt als achterliggende gedachte dat die betrokkenen op grond van die informatie kunnen acteren, door bijvoorbeeld beroep of verzet in te stellen. Als informatie over een verleende machtiging op de derde dag van de beroepstermijn van vijf dagen in het CIR verschijnt, dan heeft een belanghebbende precies 48 uur om daartegen nog op te komen. Enige koppeling met de in faillissement toch al korte beroepstermijnen lijkt te ontbreken.

7. Het moment waarop de informatie binnen het CIR beschikbaar komt is eens te meer van belang omdat het gevolg van publicatie in het CIR zal zijn dat de betrokkenen zullen worden geacht vanaf dat moment bekend te zijn met de informatie in het CIR. Dat heeft met name, maar niet alleen, impact op de positie van werknemers. Op grond van artikel 67 lid 2 Fw gaat de beroepstermijn tegen een machtiging aan de curator tot opzegging van een arbeidsovereenkomst lopen op de dag dat de werknemer die het beroep instelt van de machtiging kennis heeft kunnen nemen. Als gezien de rechtspraak van de Hoge Raad moet worden verondersteld dat betrokkenen bekendheid hebben met de informatie die in het CIR is

Secretariaat:

Noordzijdseweg 183
3415 RC Polsbroek

T 0218 307 586
M 06 255 85 644
E secretariaat@insolad.nl

opgenomen, wordt feitelijk de termijn voor beroep door werknemers fors ingekort.

8. Een oplossing zou kunnen zijn om het CIR te voorzien van een signaleringsfunctie waarmee bij een faillissement betrokkenen zich in het CIR kunnen abonneren op nieuwe informatie over een bepaald faillissement en waarbij zij telkens als nieuwe informatie wordt toegevoegd een e-mail ontvangen. Overigens vraagt INSOLAD zich wel af of dit van werknemers kan worden geveerd en of er niet een duidelijkere koppeling met de termijnen voor beroep en verzet (en dan specifiek artikel 67 lid 2 Fw) moet worden gemaakt.

9. In dit verband vraagt INSOLAD voorts aandacht voor een onderwerp dat in feite buiten het bestek van het Concept Besluit ligt, namelijk de *real time* publicatie van de uitspraak van de faillietverklaring. Dit onderwerp is wat INSOLAD betreft nauw verwant aan het doel van het Concept Besluit, namelijk betrokkenen voorzien van actuele en accurate informatie over de insolventieprocedure. Dat begint uiteraard met actuele en accurate informatie over de opening van die procedure. Het CIR loopt vandaag de dag nog circa 48 uur achter op de realiteit, doordat een uitspraak van faillietverklaring niet direct in het CIR wordt verwerkt. INSOLAD meent dat het een waardevolle verbetering van het CIR zou zijn indien uitspraken sneller (in feite real time) of in ieder geval nog op de dag van de faillietverklaring zelf in het CIR worden verwerkt. Het is voorts niet ondenkbaar dat dit tot een verlichting van de werklast van griffies zal kunnen leiden, omdat partijen voor een belangrijk gedeelte zelf zullen kunnen nagaan of een partij bij bijvoorbeeld een notariële of onderhandse akte in staat van faillissement is verklaard.

ARTIKELGEWIJS COMMENTAAR

Artikel 2 lid 2 nr, 7, 10, 11 / 12

Verkoopproces

10. Om zinvol te kunnen reageren op het verkoopproces meent INSOLAD dat het nuttig zou zijn om naast de machtiging tot verkoop ook (i) het voornemen van de curator om tot verkoop van (delen van) het actief over te gaan (ii) de wijze waarop belangstellenden zich kunnen melden en (iii) informatie over het biedings- en verkoopproces, te publiceren in het CIR. Dit zou alleen achterwege moeten blijven indien dat niet in het belang is van de gezamenlijke schuldeisers is omdat de (in alle relevante opzichten) hoogst mogelijke opbrengst het beste in stilte kan worden gerealiseerd. Er zijn omstandigheden waar denkbaar is dat dit het geval is.

Secretariaat: _____

Noordzijdseweg 183
3415 RC Polsbroek

T 0218 307 586
M 06 255 85 644
E secretariaat@insolad.nl

Gegevens curator

11. Ten aanzien van de curator stelt INSOLAD zich op het standpunt dat het CIR uitsluitend zijn of haar kantooradres, zakelijk telefoonnummer en mail gegevens dient te vermelden. Het woonadres van de curator dient niet in het CIR te worden opgenomen.

Schuldeiserscommissie

12. Voorts zou het zinvol kunnen zijn om in het CIR op te nemen dat door de curator een verzoek is ontvangen om een voorlopige commissie van schuldeisers in te stellen, alsmede de contactgegevens van de verzoeker. Dit stelt andere schuldeisers in staat contact met deze verzoeker op te nemen. Onderling overleg tussen betrokkenen bij het faillissement over zaken die de behandeling van het faillissement raken, verbetert de governance rondom de faillissementsprocedure.

Artikel 3 lid 1 en nr. 2*Machtiging procederen*

13. Opvallend is dat in deze bepaling de machtiging tot procederen ex artikel 68 lid 3 niet is genoemd. INSOLAD meent dat het zinvol en nuttig is om de mededeling dat deze machtiging is verstrekt ook te publiceren, vergezeld van een generieke omschrijving van de inhoud van machtiging. Bijvoorbeeld “procesmachtiging tot het voeren van een procedure tot het vaststellen van bestuurdersaansprakelijkheid”.
14. De aanvang van een procedure door de curator is doorgaans een belangrijke beslissing voor de gezamenlijke schuldeisers, mede gezien de daaraan verbonden kosten en de doorgaans aan een procedure verbonden tijdsduur. Het is daarom van belang dat bij het faillissement betrokkenen worden geïnformeerd over het verlenen van een dergelijke machtiging.
15. INSOLAD is ermee bekend dat in de praktijk regelmatig in een vroeg stadium procesmachtigingen worden gevraagd en verkregen waarna er alsnog een schikking wordt getroffen en de procesmachtiging ongebruikt wordt gelaten. Het in een dergelijk geval publiceren van een procesmachtiging kan het schikkingsproces verstoren, de gerechtvaardigde belangen van betrokkenen schaden en is niet altijd in het belang van de gezamenlijke schuldeisers. INSOLAD stelt voor dat de procesmachtiging alleen gepubliceerd wordt indien er daadwerkelijk gebruik van wordt gemaakt en wordt overgegaan tot procederen.

Secretariaat:

Noordzijdseweg 183
3415 RC Polsbroek

T 0218 307 586
M 06 255 85 644
E secretariaat@insolad.nl

Machtiging - schikken

16. Ook een schikking is voor de gezamenlijke schuldeisers van belang. INSOLAD stelt voor om de machtiging om een schikking aan te gaan in het CIR te publiceren.

Termijn voor bewaring stukken in CIR

17. INSOLAD vraagt zich verder af hoe lang de data in het CIR worden bewaard. Dit mede in verband met de mogelijkheid dat een faillissement dat is beëindigd, kan worden heropend op het moment dat er sprake is van een nagekomen actief. Zijn dan de oude data nog beschikbaar of wordt voor het heropende faillissement in feite een nieuwe registratie in het CIR aangemaakt?

CONCLUSIE

INSOLAD verzoekt hierbij vriendelijk uw aandacht voor bovenstaande punten.

Hoogachtend,

Namens INSOLAD en de consultatiecommissie,

Het bestuur

Secretariaat:

Noordzijdseweg 183
3415 RC Polsbroek

T 0218 307 586
M 06 255 85 644
E secretariaat@insolad.nl